

Turinys

IŽANGA /7

PROLOGAS /8

1 DALIS

vorės tinklas /11

2 DALIS

juodasis angelas /77

3 DALIS

pavasario rožė /115

4 DALIS

palaimos vartų sargas /141

5 DALIS

dulkėtas kelias /225

6 DALIS

toji moteris Chiurem /291

7 DALIS

rojus žemėje /325

8 DALIS

pavojingasis langas /359

9 DALIS

lakštingalos mirtis /413

10 DALIS

dievo vėjas /437

EPILOGAS /474

2 SKYRIUS

Eski Saraja (Senieji rūmai)

Stambulas

AUKŠTAI VIRŠ MIESTO, mojuodamas smailiais, dantytais sparnais, per oro sroves nardė sakalas. Jo auksinė akis užgriebė Senųjų rūmų terasoje stovinčią jauną moterį.

Ji kaustė dėmesį, nuostabiomis atlasiniais kaspinais perrištomis, kone juosmenį siekiančiomis kasomis išsiskyrė iš visų trijų šimtų haremo moterų. Jos ugniniai, saulės šviesoje gelsvais, auksiniais, rausvais atspalviais tviskantys plaukai, įspūdingai kontrastavo su žaliomis akimis ir blyškiu totoriško gymio veidu.

Moteris žvelgė šiaurės rytų pusėn, į nutolusias Rumelijos kalvas, tolyn už violetinio horizonto. Ten, kur vasarą žolė užaugdavo tokia aukšta, kad net siekdavo raitelio juosmenį, ten, kur galėjai joti kone tris dienas ir naktis ir nesutikti nė gyvos dvasios. Ten mėnesienoje lyg sidabras tviskėdavo druskožemiai.

Moteris negarsiai sudejavo ir taip išgąsdino kaip ir ji narvelyje gyvenančią lakštingalą.

– Čia užrakinta galiu praleisti visą gyvenimą, – sukuždėjo ji mažam paukšteliiui. – Jie mane laiko dėl spalvų ir nuostabios giesmės, bet vieną dieną mano jaunystė nuvys. Turiu rasti kelią, kaip iš čia pasprukti.

Tik vienas vyras galėjo ją išlaisvinti, tačiau jis tebebuvo Rode, kur esą ant Filerimos kalno statė naują buveinę. Moteris buvo jo vergė, ji priklausė jam, ir nors jau porą sezonų praleido šiame tamsiame, ištaigingame kalėjime, nė akyse jo nematė.

Ji tikrai neleis dienų tuščiai svajodama apie kokį nors stebuklą, galintį nuvesti į jo lovą. Jei reikės, išbudins patį velnią ir po šiais rūmais užkurs visus pragaro laužus, bet taps to vyro numylėtine.

Jie prakeiks tą dieną, kai į gražių paukštelių narvelį įsileido raganą.

Rodas

Šv. Mikalojaus šventė

Siuleimanui jojant pro Šv. Mikalojaus ir Šv. Angelo miestus, regis, sykiu jojo visi trijų kartų Osmanų sultonai. Įveikti šias ilgaamžes sienas troško Siuleimano tėvas, jo senelis ir net prosenelis – Fatihas, tai yra Užkariautojas. Bet Siuleimanas, būdamas vos dvidešimt aštuonerių, padarė tai, ko jo pirmtakai neįstengė, – paveržė galingą Rodo tvirtovę iš Šv. Jono ordino riterių.

– Sako, kadaise čia stovėjo kolosas*. Dabar jo vietoj stovi kitas.

Siuleimanas atsisuko; vypsodamas žvelgė Ibrachimas, greta jo šokinėjo arabų veislės eržilas.

– Tai dėl tavo išmintingo patarimo.

– Ši diena krikščionims šventa. Kaip manai, ar jie švęs mūsų ginkluotą įsiveržimą į Romą?

Kitoje aikštės pusėje prie pat koplyčios meldėsi būrys klūpančių barzdotų riterių. Vieno veidas buvo paženklintas purpuriniu randu, o aplink tą vietą, kur kadais spindėjo akis, oda buvo sumaitota lyg išmindžiotas purvas; kitas neturėjo plaštakos, ant jo rankos strampo uždėtas tvarstis buvo persisunkęs krauju. Visi drauge kuždėjo savo maldas, nekreipdami dėmesio į janyčarus**, į jų besiplaikstančias žalias ir baltas vėliavas, į anapus vartų pergale skelbiančias patrankų salves. Šie vyrai nepasidavė; tai padarė paliaubų prašantys pirkliai.

– Pažvelk į juos. Argi jie ne puikiai kovėsi?

Ibrachimas truktelėjo žirgo vadeles arčiau savęs ir pašnibždom tarė:

– Stulbini mane, valdove. Osmanų imperijai iškovojai didžiausią pergalę, tokią, kokios nėra buvę nuo tų laikų, kai Fatihas užėmė Konstantinopolį. Negi nesidžiaugi?

* Kolosas – milžiniška graikų saulės dievo Helijo skulptūra, stovėjusi Rodo saloje III a. pr. Kr., vienas iš septynių pasaulio stebuklų.

** Janyčarai – reguliarieji Osmanų imperijos pėstininkai.

– Kovoti ir nugalėti – mūsų pareiga islamui. Neturime iš to daryti linksmybių.

Ibrachimas linktelėjo galvą į kareivių baltomis plunksnomis papuoštomis kepurėmis pusę, be kita ko, jie išsiskyrė ilgais ūsais ir prie šonų kabančiomis arkebuzomis*.

– Ar leisi janyčarams pasismaginti?

– Ne, aš daviau žodį. Kitą kartą.

– Jie lyg išedomis šeriami šunys. Juk žinai, kaip elgiasi peralkęs šuo, kai iš jo atima kaulą.

– Kurį laiką jiems teks pabadauti. Čia nebus jokio plėšikavimo.

– Mano valdove, prieš keturis mėnesius patyrėme siaubingą pažeminimą. Esi pernelyg atlaidus.

Siuleimanas nepamiršo, kaipgi galėtų? Bet, šiaip ar taip, tai buvo Dievo valia. Jis atliko savo pareigą, bet tikisi, kad pakartoti to nebereikės.

– O ką, mano valdove, dabar darysim? – paklausė Ibrachimas.

Siuleimanas mąstė apie Senuosius rūmus ir Giulbacher. Raminantis moters balsas ir švelnios glamonės padeda vyrui užmiršti purvo, kraujo ir mirties košmarą. Ar ji padės jam užmiršti ir tai, kad, jei ne Ibrachimas, jis būtų nužudęs abu savo vizirius, tuos du vyrus, kurie ištikimai visą gyvenimą jam tarnavo. Net Selimas taip niekada nesielgė.

Siuleimanas sudrebėjo.

– Grįžkime namo, – pasakė jis.

* Arkebuza – senovinis dagtinis ilgas šautuvas, vienas pirmųjų rankinių šaunamųjų ginklų, išrastas XIV–XV a.

3 SKYRIUS

Eski Saraja

NAUJOJI VERGĖ, vos patekusi į haremą, pirmiausia išgirdo nurodymus, pagrįstus Osmanų teisiniais raštais ir Koranu; ją taip pat priskyrė vienai iš haremo vyresniųjų, turinčiai išmokyti konkrečių darbų.

Chiurem buvo nuvesta pas Šilko kambario kiachja* vadinamą šeimnininkę – paniurusią lyg išdirbtos odos veidu čerkesę. Dabar ji buvo sena, bet vis dar prisiminė kitados su sultonu Bajazitu, Siuleimano seneliu, praleistą bevaisę naktį. Po šios nakties ji hareme plušėjo kaip siuvėja, vis tupinėjo tarp daugybės brokato, damasto, satino, taftos ir aksomo rietimų. Buvo ūmaus būdo.

Chiurem patiko patikėtas darbas ir ji užsimojo atlikti jį kuo geriau. Kadangi turėjo gerą akį ir miklius pirštus, jos nosinaitės netruko pelnyti sultonės validės, didžiausią galią hareme turinčios sultono motinos, pritariamus murmėjimus.

Siuvinėdama žalio Dibos satino**, kuris, kaip sakė kiachja, yra iš Stambulo ir geriausias visame pasaulyje, skiautę, Chiurem niūniavo vieną melodiją. Auksiniais ir sidabriniais siūlais dygsniavo sudėtingas lapų ir įvairiausių gėlių formas.

Melodiją, kurią niūniavo, išmoko iš savo tėvo, tai buvo totoriška daina apie stepes ir šiaurės vėją.

Chiurem negirdėjo, kaip į kambarį įėjo kiachja, tik pajuto skaudų pliaukštelėjimą per ausį. Išsigandusi numetė ant grindų savo sidabrinę adatą.

* Turk. *kahya* – ūkvedė.

** Storas, sunkus, lygus arba margas audinys.

Ūmai pašokusi ant kojų, užsimojo pliekti atgal. Bet ją sulaikė kiachjos degančios akys.

– Nagi, mažoji akiplėša, trenk man! Liepsiu kapi agai* įkrėsti tau bastonados**!

Išraudusi visa lyg burokas, Chiurem nuleido ranką.

– Jau esu sakiusi, negali čia dainuoti. Čia – haremas ir čia visada tylu.

– Man patinka dainuoti.

– Niekam nerūpi, kas tau patinka. Čia svarbu tik tai, ką mėgsta didysis valdovas.

– Bet jo nėra. Galime net patranką kieme iššauti, jis nè nenutuoks!

– Įžūli nenaudėlė! – kiachja vėl sudavė Chiurem, tik šįsyk mergina kirčiui buvo pasiruošusi. Nors nuo kiachjos pliaukštelėjimo rauda ir degė visas skruostas, Chiurem išraitė pašaipų vypsni.

– Tai įstatymas! – riktelėjo kiachja.

Pasilenkusi prie jos Chiurem sušnabždėjo:

– Kalbėk tyliau. Sultonas gali išgirsti!

Kiachja čiupo iš Chiurem jos siuvinėjamą nosinaitę, išsproginiusi akis mėgino rasti kokį riktą. Nieko nepešusi, tėškė rankdarbį ant suoliuko.

– Pasiskubink užbaigti darbą.

Siuvimo kambaryje Chiurem dirbo drauge su juodaplauke žydaite, nupirkta iš vergų prekeivių Aleksandrijoje. „Turgaus mėsa“, – taip ją vadino kiachja. Jos vardas buvo Melisa, ilgaskojė, plonyčiais riešais ir judėjo greitai bei nervingai lyg koks žvirblis. Chiurem akies krašteliu ją stebėjo – Melisa buvo palinkusi prie rankdarbio, stengėsi pasislėpti už priešais ant stalo pūpsančios moteriškų suknelių ir skraisčių krūvos. Vis dėlto nirštančiai kiachjai Melisa buvo itin geras taikinys.

– Nagi, parodyk, – ji stvėrė iš Melisos pirštų rankdarbį. – Tik pažiūrėk! Sugadinai puikiausią Bursos brokatą! – Ir tekstelėjo žydaitei per galvą. – Apie ką apskritai galvojai? Pažvelk į šiuos dygsnius! Vaikas būtų geriau padaręs!

Nunarinusi galvą Melisa neišspaudė nė žodžio. Kiachja numetė audinio skiautę ant grindų.

– Viską išardyk ir pradėk iš naujo! Ir jokios vakarienės, kol nebaigsi. Girdi?

* Turk. *aga* – Osmanų imperijoje aukštą rangą arba socialinę padėtį turinčio asmens titulas. Jį turėjo janyčarų ir kavalerijos vadai, sultono šeimos svarbiausieji nariai, sultono rūmų tarnų viršininkas, sultono haremą kontroliuojantys eunuchai. Kapi aga – vyriausiasis baltasis eunuchas.

** Bastonada – lazdų kirčiai per nugarą ir padus (bausmė Rytuose).

Apsisukusi išdrožė iš kambario.

– Stora, sena kupranugario subinė, – kiachjai išėjus, sušvokštė Chiurem. Atsisėdusi ant suoliuko, vėl ėmė niūniuoti, tik šįkart dar garsiau. Tyla – įstatymas! Kas per nesąmonė!

Staiga už jos pasigirdo tylus kūkčiojimas. Chiurem atsigręžė. Melisa verkė susiėmusi rankomis galvą.

– Melisa... nesileisk jos liūdinama! Ji tik sena ragana!

Papurčiusi galvą, Melisa dar stipriau pratrūko raudoti.

– Melisa? – mėgindama nuslėpti nekantrumą, Chiurem atsistojo. Išties! Argi anksčiau merginoms netekštelėdavo? Klestelėjusi ant suoliuko šalia žydaitės, apkabino ją per pečius. – Na, o dabar liaukis!

– Tai ne dėl jos.

– O dėl ko? Melisa?.. Kas negerai?

Ir tada didelėse rudose merginos akyse Chiurem aiškiai pamatė. Atvirą, didžiulį siaubą. Kad ir kas tai buvo, neturėjo nieko bendra su ta nukaršusia siuvėja.

Gailestingasis Dieve, ir ką gi ji bus padariusi?

Tikėdamasi atjautos, Melisa įsisėgė žvilgsniu į Chiurem.

– Turiu kam nors apie tai pasakyti, – išspaudė ji.

– Gali manim pasitikėti, – padaršino ją Chiurem. – Kad ir kas būtų, niekam neišsitarisiu.

– Jie nužudys mane, – sukuždėjo Melisa. Sugriebusi kaftano kraštą, ėmė gniaužti audinį į kumštį.

– Negalėsiu tau padėti, jei nepaaiškinsi, kokia bėda.

– Aš laukiوسي, – tarė Melisa.

Chiurem pamanė, kad jai pasigirdo.

– Nesąmonė, – pasakė ji.

– Tai tiesa. Šįsyk nekraujavau.

Chiurem nusijuokė. Laukiasi? Šiam moterų kalėjime?

– Viskas gerai, Melisa, taip nutinka. Kartais vėluoja, o kartais visai nebūna. Ir tai anaip tol nereiškia, kad laukiesi.

Melisa papurtė galvą.

– Ne, tai tiesa.

– Kad pastotum, reikia vyro!

Melisa metė žvilgsnį Chiurem per petį, matyt, norėdama įsitikinti, kad

niekas nesiklauso. Iki pat šios akimirkos Chiurem manė turinti daugiau išmonės ir patirties, tačiau dabar, kai mažoji žydaitė nusimetė kaukę, suprato, merginos apsukrumo ir to, ką ji žinojo, tiesiog nepastebėjo.

– Kapi aga, – sušnabždėjo Melisa.

Kapi aga! Sargybinių vadas, vyriausiasis baltasis eunuchas! Chiurem net žandikaulis iš nuostabos atvipo. Nors jis ir saugojo haremą, niekada negalėjo pasilikti vienas su kuria nors mergina, nes nebuvo *rasé*, kitaip tariant, tikras eunuchas, kaip, pavyzdžiui, negrai. Chiurem buvo girdėjusi, kad baltieji eunuchai kastruojami tik iš dalies, jiems, panašiai kaip ėriukams, perrišamos arba suknežinamos sėklidės. Tad argi šitai įmanoma?..

– Betgi jis eunuchas, – nusistebėjo Chiurem.

– Aišku, kad eunuchas! Ar manai, kad dulkinčiausi su sveiku vyru? Ir dar čia?

Chiurem buvo priblokšta. Ir ne tik dėl išgirsto žodžio – tik pamanyk, šitaip kalba tokia skaistuelė kaip Melisa, – bet ir dėl savo pačios nesusigaudymo. Kol ji mėgino išmokti naują kalbą, manydama, kad šią „turgaus mėsą“, kaip ją vadino kiachja, visu kuo pranoksta, gudri kaimietė spėjo susirasti sugulovą.

– Bet jei jis eunuchas...

– Sakoma, kad kartais vyrui gali... atsinaujinti. Net ir juodaodžius tikrina kiekvienais metais, žiūri, ar neataugo.

– Nesąmonė! Jei arklį išromija, jis ir lieka išromytas.

– Bet, kaip žinai, baltieji eunuchai nėra *rasé*, jų daikčiukai nėra nurėžti kaip kokių nubų.

– Ir kur jūs... tai padarėte?

– Šiaurinėje rūmų pusėje yra kiemas. Jį supa aukštos sienos ir platanai. Sienoje yra durys, tik jos visada būna užrakintos ir jų nesaugo nė vienas sargybinis.

– Ką ten veikei?

– Kaip mums buvo prisakyta, mokiausi Koraną. Jis turbūt iš šiaurinio bokšto mane pamatė. Išgirdau, kaip spygoje trakstelėjo raktas. Jau ketinau sprukti, bet...

Chiurem kilstelėjo galvą, laukdama, kas nuskambės po „bet“; Melisa tik gūžtelėjo pečiais.

– Jis pasakė, kad esu gražiausia moteris visame hareme. Ir kad padės man atkreipti sultono dėmesį.

- Kelis kartus tai vyko?
- Tik kartą. Na, gal du. – Tada atsidūsėjo: – Šešis kartus.
- Šešis kartus! Ar žinai, ką būtų tau padarę, jei būtų pagavę?
- Tai kad ir pagavo. Ar ne?

Chiurem ėmė svarstyti, kaip ji būtų pasielgusi, jei būtų sėdėjusi tame šešėlių apgaubtame sode ir skaičiusi Koraną. Net mirtinas pavojus gali gundyti, kai esi smaugiamas šių tamsių rūmų nuobodžio. Be to, kasdienės pirtys ir masažai, į kuriuos vis liepia eiti, kažką joje išjudino. Neveiklumas, mėgavimasis lepinimu ir malonumais veikė kaip afrodisiakai. Tačiau sykiu tai buvo ir kančia, nes neat-sirado vyro, galinčio nuslopinti maudulį.

- Ir kaip viskas buvo? – paklausė Chiurem.
- Kaip buvo? Koks skirtumas, kaip buvo? Mane užmuš! Įgrūs į maišą, užriš ir įmes į Bosforą!
- Aš tau padėsiu, – tarė Chiurem.
- Kaip? Ką tu gali padaryti?
- Ką nors sugalvosiu. Pamatysi.

4 SKYRIUS

KAMBARYS BUVO TOKS, kokį jis ir prisiminė. Prieš tris dienas pergalingai įžygiavęs į Stambulą, Siuleimanas tik dabar pajuto grįžęs namo. Išsitiesė ant didelės sofas aukšta atkalte. Numetė šalin šilkinį turbaną, palengva ėmė braukti ranka per glotniai nuskustą galvą iki pat pakaušyje styrančio plaukų kuokšto.

Nuo tada, kai prieš trejus metus paveldėjo iš tėvo sostą, Siuleimanas jautėsi taip, lyg stebėtų save iš šalies, tarsi kokį aktorį iš šešėlių spektaklio. Manė, kad įpratus prie naujo vaidmens, šis jausmas išnyks, bet jis tik stiprėjo. Net dieno-raščiuose Siuleimanas apie save pasakojo trečiuoju asmeniu.

Pagrindiniu „naštnešiu“ vadino didįjį vizirį. Tačiau iš tiesų jis tebuvo žonglierius, išmanantis, kaip laviruoti tarp meiliekavimo, matematikos ir veidmainystės. Didžiausia našta gulė ant sultono pečių; jis turėjo atitikti ne tik jo valdomų šešių milijonų turkų, bet ir islamo lūkesčius.

Tik haremo tyla leido jam atsikvėpti; variniam židiny degė malonų aromatą skleidžiančios malkos, ant plytelėmis išklotų sienų atsispindėjo šokanti liepsna. Čia nebuvo nei vizirių, nei karvedžių, nei įsipareigojimų.

Tik Giulbacher.

Siuleimanas girdėjo, kaip sušiugždėjo audinys, kai Giulbacher atidengė kambario gale kabančią rožinio damasto uždangą. Ji vilkėjo tiesaus kirpimo suknelę – giomleką, pasiūtą iš permatomo dangaus mėlynės šilko su dviem tviskančiomis deimantinėmis sagomis. Jos liemenė buvo iš mėlyno Bursos brokato, o kelnės – iš balto lyg putojantis krioklys šilko. Plaukai, supinti į ilgą kasą, dengė nugarą.

„Ji tarsi saulės šviesa, raibuliuojanti ant vandens, – pamanė Siuleimanas. – Giulbuchar, Pavasario Rožė. Koks nuostabus vardas tau duotas.“

Parpuolusi ant kelių, ji kakta palietė kilimą.

– *Salam*, puikusias valdove, sultonų sultone, pasaulių valdytojau, karalių karaliau.

Siuleimanas nekantraudamas jai mostelėjo. Kiek kartų jai buvo sakęs, kad šito nereikia. Bet ji visada vienodai, laikydamosi seno papročio, jį pasveikindavo. O jis šiąnakt tenorėjo būti paprastu, namo grįžusiu vyru.

– Ateik.

Pripuolusi prie Siuleimano, Giulbuchar įsikniaubė veidu į jo kaklą. Jis pajuto, kaip nuo jos ašarų sudrėko skruostas, o jos plaukai padvelkė džiovintais jazminais.

– Kai sniegui užklojus minaretus, nepasirodei namie, maniau, niekada negrįši. Taip bijojau dėl tavęs. Sklandė visokių gandų. – Atsiplėšusi nuo jo, pažvelgė tiesiai į veidą. – Tavęs nesužeidė?

– Ne, nebūs jokių randų. Kaip mažasis Mustafa?

– Pasiilgo. Dažnai apie tave kalba.

– Leisk į jį žvilgtelti.

Paėmusi Siuleimaną už rankos, Giulbuchar nuvedė jį per kambarius į princų miegamąjį. Šalia lovos, prie kurios stovėjo turbaną dėvintis tarnas, aukštoje auksinėje žvakidėje degė žvakė. Kitas tarnas budėjo ten, kur tvyrojo prieblanda. Kai tik berniukas per miegus apsiversdavo, žvakę išsyk užgesindavo ir uždegdavo kitą priešingoje pusėje.

Siuleimanas pasilenkė prie lovos. Mustafa, kaip ir jo motina, buvo šviesių plaukų ir švelnių veido bruožų. Šiomet jam suėjo devyneri, buvo aukštas, kuo puikiausiai gebėjo mėtų ne tik ietį, bet ir mokyti Koraną, suprasti matematiką. Auga kitas Osmanų sultonas, mintijo Siuleimanas. Kol gali, džiaukis jaunyste. Gerai, kad augi petingas.

Argi ne ironiška, kad jo sūnus beveik nepanašus į jį, o ką jau kalbėti apie tuos turkus, kuriuos vieną dieną valdys. Visos sultono žmonos buvo kitatikės, nes Koranas draudė musulmonus parduoti vergijon. Taigi kiekvienas sultonas buvo vergės sūnus, bet išrinktas Dievo kaip Didžiojo Tikėjimo Sergėtojas. O Dievo tinklo būta išties didžiulio.

– Jis sveikas?

– Tvirtas ir stiprus. Trokšta būti toks, kaip jo tėvas.

Siuleimanas paglostė sūnaus kaktą, nubraukė užkritisią plaukų sruogą.

– Laiminu tave, mažasis Mustafa, – ištarė.

Tada atsisuko į Giulbuchar. Žvakės liepsna išryškino jos siluetą. Geismas lyg sopulys spaudė. Norėjo jos dabar. Bet to daryti nederėjo.

Siuleimanas pasakė:

– Reikėtų pavalgyti.

Giulbuchar pati patiekė maistą: kvapniose žolelėse troškintų ėrienos gabalėlių, ant silpnos ugnies keptos vištienos, ryžiais įdarytų baklažanų. Vėliau dar buvo grietine aplietų figų ir į atšaldytus auksinius bokus pripilto šerbeto. Tylieji tarnai vis pripildydavo jų puodelius ir taures.

– Kokios kalbos sklando hareme? – pasiteiravo Siuleimanas. Gandai jį visada pralinksmindavo.

– Kalba, kad esi tikras didvyris, – atsakė Giulbuchar. – Kai atėjo žinia, jog įveikė Rodą, visi sakė, kad istorijoje busi įrašytas kaip antrasis Fatihas, didysis užkariautojas. Kai kurie net tvirtino, jog tau lemta tapti garsiausiu iš visų sultonų.

– Pergalės kaina buvo labai didelė. Netekome daugybės vyrų.

– Mūsų kariuomenė netrukus vėl sustiprės.

Jos ištara jį suerzino. Ką ji išmano apie kariuomenes?

– Buvo siaubingas mūšis. Jei tai galėtų klausytis moteris, papasakočiau tau šį tą... – tai taręs įmerkė pirštus į sidabrinį kvepiančio rožių vandens pilną dubenį. Akimaju prišokęs tarnas laukė, kada galės nusausti sultono rankas.

– Daugiau nereikia apie tai galvoti.

– Dieną lengva užmiršti. Bet naktį, kai tamsa, daug sunkiau negirdėti riksmų.

Ir kaip galiu apie tai su ja kalbėti? Turiu kam nors kitam pasakyti. O galbūt tai tik dar viena našta, kurią pats turiu ir tempti. Pažvelgęs į Giulbuchar, nusišypsojo. Argi ne nuostabu, kad Dievas gali sukurti tokius dalykus kaip žydros akys. Jis leido žvilgsniui slysti per jos iškilusias po šilkinio apdaru paslėptas krūtis.

– Kai tavęs nebuvo, – tarė ji, – imdavau ir skaitydavau tavo eiles. Taip vėl pasijusdavau esanti greta.

* * *

Giulbuchar švelnios šlaunys ir pilvas privertė jį viską pamiršti. Įsispraudus tarp kojų, ji apsvijjo jo klubus. Siuleimanas apsvaigo nuo malonumo; neliko prisiminimų apie ledinį lietų, apie iš purvo tarsi kokią leteną kyšančią ranką, pro debesis ir dūmus kylantį šv. Mykolo bokštą. Jis vis dar jautė kraujo kvapą ir pralaimėjimo kartėlį. Giulbuchar kuždant švelnius žodžius, jis vis stūmėsi į ją, kol pajuto, kad kūnas staiga sustingo ir pratrūko lietis skausmas bei kančia.

Lyg potvynis, lyg upė.

Nustojus mušti kraujui, Siuleimanui prieš akis stėjo ateities ir praeities vaizdai: Giulbuchar su kitu sūnumi, jei bus tokia Dievo valia; Rodą apjuosęs dvokiantis griovys; lempos šviesoje blyksintis virš pašos Pirio galvos nuleistas budelio kardas. Miegančio Mustafos veidas ūmai tampantis, kaip Siuleimano, o tada jo tėvas – pabaisa, ryjanti savo paties vaikus, krauju varvančia barzda. Dejuodamas girdėjo, kaip Giulbuchar kuždėjo švelnius žodžius, mėgino jį raminti.

O paskui nieko neliko.

Išbudęs rado tik haremo tylą ir lovūgalyje tyliai stovinčius vergus. Tamsoje pleveno vienintelė žvakė. Šalia jo kaip visada ramiai miegojo Giulbuchar.

Tai mano haremas, į jį draudžiama įžengti bet kuriam kitam vyrui. Šalia manęs miega mano numylėtinė. Tik pažiūrėk į sienose esančias nišas, kuriose Giulbuchar laiko mano poezijos rankraščius! Aš ne tik Osmanų sultonas, nesu toks, kaip prieš mane buvę.

Bet vis tiek jaučiu tuštumą.

Su niekuo kitu, išskyrus Ibrachimą, negaliu pasikalbėti, tačiau net ir prieš jį turiu vaidinti. Jis būtų daug geresnis sultonas, nei man kada pavyks būti, ir mes abu tai žinome.

Turiu viską, bet man to negana. Kokia nauda iš visų turty, jei sultonas jaučiasi vargšas? Verčiau jau būčiau poetas, kieno nors vyras, paprastas žmogus. Labiausiai bijau tapti tokiu žiauriu, kaip mano tėvas.

Osmanams reikia tokio sultono, kuris galėtų juos vesti į naują imperijos amžių.

5 SKYRIUS

CHIUREM SUPRATO, kad pasidavė gundymams, kai nejausdama jokios paniekos, o vien tik malonumą, ėmė laukti hamamo – rytinių maudynių. Stepėje į prausimąsi būdavo žiūrima gana atsargiai, jo netgi bijota. Visi žinojo, kad jis sukelia peršalimą, ligas ir mirtį. O jau tie masažai ir aliejai! Tai buvo pati tikriausia ir maloniausia tinginystė.

Turkai reikalavo, kad merginos praustųsi du kartus per dieną ir nusiskustų kiekvieną ant kūno pasirodžiusį plaukelį. Iš pradžių ji tokiomis procedūromis bjaurėjosi, bet vėliau pamėgo. Jos oda tapo lygi ir švelni. Jei tik dabar ją matytų tėvas, te velniai griebia jo barbarišką sielą!

Ten buvo trys kambariai: camekanas – persirengimo patalpa, soguklukas – pasišildymo kambarys, ir pati didžiausia pagrindinė salė – karštų garų kambarys, arba hararetas. Vos tik Chiurem nusimetė drabužius, viena iš negrių tarnaičių, gedičlių, įdavė jai kvepiantį rankšluostį. Ji įsispyrė į medinius sandalus ir nužingsniavo į sogukluką. Pačiame šios salės viduryje puikavosi marmurinis fontanas, iš kurio bėgantį vandenį šildė didžiulis po juo įrengtas katilas, aplinkui sėdėjo ir stoviniavo keletas merginų, variniais dubenimis jos sėmė vandenį ir pylėsi ant galvų. Prie jų prisijungė ir Chiurem.

Dėdamasi, kad rūpinasi vien savo išvaizda, paslapčia apsižvalgė. Ją nuolat stulbino tokia kūnų įvairovė. Kol čia atsidūrė, neįsivaizdavo, kad pasaulis gali būti toks neaprepiamas ir kad žmonės būna tokie skirtingi: kitokių plaukų, odos, spenelių, akių. Tokia gausybė formų ir spalvų. Štai gedičlių plaukai smulkiai garbanoti, tankūs ir oda raudonmedžio spalvos; graikės išsiskiria nakties juodumo akimis ir kupeta garbanų; auksaplaukės čerkesės žvelgia mėlynomis akimis, o jų speneliai žydi rožine spalva;